

Svedectvo bývalej členky šamanského spoločenstva

Môj príspevok, v ktorom sa venujem téme šamanizmu – a to najmä jeho špecifickej slovenskej forme – je zároveň mojou osobnou výpoveďou. Deväťročná životná skúsenosť v nezdravom šamanskom spoločenstve, ktoré dnes môžem bez predsudkov nazvať sektou, ma zaväzuje, aby som čitateľom priniesla aspoň stručný náhľad do tejto problematiky podložený mojimi osobnými zážitkami.

Šamanizmus sa stal základňou môjho života celkom nenápadne. Vždy som bola človekom hľadajúcim, duchovne založeným, napriek tomu, že som vyrastala v ateistickej rodine, kde nebolo veľa priestoru na rozhovory podobného charakteru – kresťanstvo, viera a nové spirituálne trendy boli u nás totiž tabu. Ja som však vyštudovala filozofiu a popritom som sa zaujímala o rôzne náboženstvá a staré kultúry a ich súčasné duchovné smerovania.

Roku 1998 nastal v mojom osobnom živote vážny zlom. Rozpadlo sa mi manželstvo a zostala som sama s dvoma malými deťmi. Začala som hľadať nový zmysel života a práve v tomto období som dostala telefonický kontakt na istú pani „liečiteľku“ – šamanku (v tomto článku ju nazvem Marína), ktorá na dlhé obdobie negatívne ovplyvnila môj život. Na báze šamanizmu ma pripútala k svojej šamanskej skupine – tzv. bojovníkov putujúcich za slobodou a poznaním.

Pani Marína je vyštudovaná filozofka – vzdelaná a mimoriadne zručná v komunikácii a psychológii, no najmä je od istého času presvedčená o svojej jedinečnosti, osvietenosti a nenahraditeľnosti, a to v celosvetovom meradle. Z nenápadnej, skromnej a milej liečiteľky sa postupom času stala autoritatívna duchovná vodkyňa s „nadprirodzenými schopnosťami“, ktorá ovplyvňovala konanie a myslenie jej totálne oddanej skupiny ľudí.

Prvé kroky na šamanskej ceste

Moje prvé stretnutie s touto osobou prebiehalo vo forme šamanskej liečby klasickým spôsobom, t. j. pomocou šamanského bubna, ktorý má priviesť človeka do tzv. zmeneného stavu vedomia (mimozmyslového vnímania), či povedané šamanským slovníkom – na klasickú šamanskú cestu. Pani Marína sprevádzala bubnovanie spevom s nezrozumiteľným textom, pri zapálenej sviečke a vonnej tyčinke v tajomnej atmosfére. Predstavila sa ako vidiaca žena – šamanka komunikujúca so svojimi spojenkami z iných svetov, takže v podstate videla a vedela „všetko“.

Tak som sa i ja o sebe dozvedela fascinujúce „správy“. Hoci s odstupom času viem, že ich výpovedná hodnota je veľmi sporná, v tom čase ma v mojej neľahkej životnej situácii príbeh o mojich duchovných a liečiteľských schopnostiach a o mojej jedinečnosti veľmi zaujal. A tak som podľahla fascinácii z nového životného smeru, a najmä z blízkej, všetko chápacej a všetkému rozumejúcej osobe. Otvorene som sa s ňou podelila o svoje životné zážitky, pocity, myšlienky, prehry i tajomstvá, čo po rokoch pani liečiteľka rada využívala proti mne, keď mnou manipulovala. Tieto praktiky napokon využívala voči všetkým členom spoločenstva.

Na odporúčenie pani Maríny som absolvovala základný šamanský seminár Nadácie pre šamanské štúdie, pre ktorú pracovala ako lektorka aj ona. Musím podotknúť, že semináre tejto nadácie sa striktnie držia stanovených pravidiel vychádzajúcich zo

vzdelávacej bázy, ktorú vypracoval zakladateľ prof. Dr. Michael Harner. Ich obsahom je zoznamenie sa so šamanským Univerzom. Spadá do toho aj nájdenie si svojich spojencov, silového zvierat'a a učiteľa (síl, ktoré sprevádzajú každého človeka individuálne a ktoré dostane od predkov alebo pri narodení). Ďalej som sa na seminári dozvedela o putovaní do tzv. horného a dolného duchovného sveta a oboznámila som sa so základnými metódami šamanskej liečby, posielaním sily, želaním, veštením z kameňa a podobne.

Pani Marína sa však rozhodla, ako to sama nazvala, „ísť ďalej“. Oddelila sa od učenia nadácie a vytvorila si vlastný šamanský program s bezhraničným rozsahom a satelitnou skupinkou oddaných ľudí, ktorá sa postupne rozrastala. Učenie nadácie „obohatila“ poznatkami zo svojho osobného výskumu a z literatúry mexického čarodeja Chuana Matusa a Carlosa Castanedu a vytvorila tak sieť vlastných seminárov. Vyučovala a viedla vybrané osoby i náhodných záujemcov k slobodnému životu, nesmrteľnosti, nahliadaniu do nekonečna, vyššiemu rozšírenému vedomiu, videniu, neľútostivosti, k zbieraniu sily a k ďalším atribútom oddaného bojovníka putujúceho za slobodou a poznáním. Jej osobný šamanský poznávací systém v praxi však pre účastníkov znamenal typický spôsob života v sekte (čo by, samozrejme, nikto z nich nepripustil, a ak áno, bojoval by s týmto pocitom ako s tzv. „dravčím vedomím“).

Semináre prebiehali takmer každý víkend na rôznych miestach Slovenska, samozrejme, za nemalú finančnú sumu. Okrem toho sa členovia spoločenstva stretávali aj na tzv. šamanských skupinách, kde sa pod vedením pani Maríny venovali programu, ktorý mal síce vždy iný názov, ale v podstate šlo o rovnakú monotónnu činnosť. S menšími prestávkami trávili celý deň alebo aj viac dní sedením v kruhu a duchovne „pracovali“ s pomocou šamanského bubna, tzv. brány do nekonečna, skrze ktorého zvuk sa človek dostáva do zmeneného stavu vedomia – tranzu.

V tomto období sme už používali vlastné šamanské bubny a spoločné bubnovania, spevy a tance boli súčasťou každého nášho stretnutia. Pani Marína prinášala témy s otázkami, na ktoré sme chodili počas bubnovania hľadať odpovede do iných svetov za našimi záhadnými spojencami. Bázou učenia bol zámer, ktorý pani liečiteľka priniesla vždy „z nekonečna“, a ktorý v jej učení znamenal hybnú silu všetkého. Po bubnovaní ľudia zdieľali svoje duchovné cesty, prinášali otázky, na ktoré mala pani Marína vždy neomylné a jasné odpovede...

Počas bubnovania sme posielali silu chorým ľuďom, zvieratám alebo miestam na Zemi a v Univerze. Mnohokrát sme liečili niekoho zo spoločného kruhu, alebo na liečbu prišiel po dohode s pani Marínou človek, ktorý mal ťažkosti. Liečenie spočívalo v tzv. práci na druhej strane – chorému človeku sa priniesla sila, duchovne sa vyčistili zlé miesta a pod. Už v tomto čase som pociťovala pochybnosti, najmä keď sa liečili ťažko chorí. Zopár pohybov rukami, niekoľko pokrikov, mrmlanie a bubnovanie ich malo zbaviť napríklad ťažkého onkologického ochorenia...

Učenie a prax šamana

Šamanské učenie obsahovalo najmä „komunikáciu s duchmi“ – duchovnými bytosťami a už spomínanou tzv. „druhou stranou“ – duchovným svetom. Duchovné bytosti sme stretávali a spájali sa s nimi na šamanských cestách, avšak neskôr aj v bežnom živote. Trénovaní šamani boli v permanentnom spojení – stačilo napríklad zavrieť oči...

Konkrétne šlo o duchov, ktorí sa viazali k tematickým celkom vyučovaným na seminároch. Ak sa napríklad riešili osobné veci človeka, mohol sa stretnúť s duchmi svojich živých či mŕtvych príbuzných, s duchmi svojho obydlija, miest, kde žil či momentálne žije a pod. S nimi sa mohol radiť, riešiť problémy svojho života, zdravotné ťažkosti atď. Ak téma seminára súvisela napríklad s remeselným, výtvarným či iným umením, „cestovali“ sme za duchovnými bytosťami, ktoré boli doménou tohto umenia (rezbár, kováč atď.).

Celkové vnímanie duchov vyplývalo z podstaty šamanského učenia o Živom svete, Živej Zemi, Živom Univerze. S každým stromom, kvetom, zvierateľom... sa dalo spojiť cez ducha stromu, ducha vlkov, koní a pod.

Pri týchto duchovných prácach napomáhali žiakom, tzv. putujúcim, už spomínaní spojenci – individuálne duchovné sily (tiež nimi mohol byť ktokoľvek či čokoľvek – od človeka až po ružu, kameň, riekku, mystickú bytosť atď.) a takisto už spomínaní „duchovní učitelia“ konkrétneho človeka a silové zvieratá. Tzv. silové zvieratá si ľudia na semináre nosili aj vo forme plyšových zvierat, ktoré ich „strážili a sprevádzali“ počas duchovných ciest a prác. Komunikovali s nimi ako so živými a starali sa o ne aj v každodennom živote.

Počas „duchovného cestovania“ sme si prinášali pre seba či pre iných „liečivé príbehy“, tzv. príbehy Sily, Silové piesne a tzv. predmety Sily. Príbehy sa prinášali do reality, zapisovali sa, nahlas sa čítavali, vymieňali, doplňovali sa výtvarným stvárnením alebo pretvárali do inej umeleckej formy (drevo, kov, látka). Čítali sa básne, spievali piesne... Napríklad kameň z miesta, kde človek žil, mu bol sprievodcom, horský kryštál mohol priniesť jasnosť mysle a čistotu duše, ušitý odev, ktorého presný obraz človek „uvidel“ na svojej duchovnej ceste, mu prinášal napríklad ochranu, namaľovaný obrázok zase liečbu konkrétnej zdravotnej ťažkosti. Nechýbali ani pohybové aktivity – ľudia si z ciest prinášali silové pohyby, silové tance atď.

Podľa tradície Carlosa Cascanedu mali ľudia vo svojom duchovnom tréningu bližšie k vytváraniu svojho osobného života v realite alebo snoch. Snivci sa venovali štúdiu a rozboru svojich snov, zobúdzaniu sa v snoch, ovplyvňovaniu deja v snoch – čím si otvárali ďalšiu dimenziu existencie – tzv. reálny život v snoch. Stopári boli zase skôr prakticky orientovaní ľudia, ktorí ovplyvňovali dianie svojho života a sveta cez reálne činy. (V konečnom dôsledku bol každý človek aj Stopár aj Snivec, ale niektorá z týchto stránok v ňom prevládala).

Ľudské bytosti na „druhej strane“ – v „nekaždodennej“ realite – boli vnímané ako svetelné bytosti – tzv. svetelné vajcia zložené z dvoch častí. Špeciálnou silou obdarené osoby – zložené zo štyroch častí – sa nazývali naguali (muž nagual, žena nagualka). Mali silu viesť ostatných, vytvárať budúcnosť a cestu celej skupiny do nekonečna a pod. Pani Marína bola, samozrejme, tiež nagualkou (podobne ako aj dievčatá žijúce v jej blízkosti). Z tohto dôvodu mala tiež právo rozhodovať „o všetkom“.

Zvláštnou kategóriu v šamanskom učení je tzv. Dravec alebo Orol – sila, s ktorou sa človek stretá počas svojho života a v okamihu svojej smrti. Táto sila sa predostierala ako tzv. požiarač ľudského vedomia: pri odchode ľudí z tohto sveta každý človek prichádza o vedomie – čím toho konkrétny človek viac zažil a mal v živote viac skúseností, tým je jeho vedomie pre Dravca atraktívnejšie. V bode odchodu zo sveta Dravec takzvané požiara ľudské vedomie. Z tohto dôvodu sa šamani trénovali na to, aby dokázali pri zomieraní „obísť“ Dravca a i po smrti si uchovali (vybojovali) vedomie samého seba s celou svojou životnou skúsenosťou, preniesli si ho do vybraného iného sveta alebo reality a žili tzv. večne. Takto sa mohli „objavovať“ v rôznych časo-

vých pásmach, svetoch, žiť ďalšie životy a skladať k sebe takto získané životné vedomia.

Tréningom bol vlastne celý život človeka, každý deň prežitý v šamanskom duchu, každodenné činnosti s presným významom, zámer každého jediného kroku.

Ďalším bodom učenia bolo tzv. zbieranie sily. O silu človek prichádzal podľa pani Maríny (opierajúc sa už o spomínané dielo Carlosa Cascanedu) napríklad každodennou rutinou, stereotypným životom, strácaním vlastného vedomia v zamestnaní, cez médiá, neproduktívnymi rozhovormi s obyčajnými ľuďmi, škodlivými návykmi (napr. fajčenie, alkohol, drogy), ubíjajúcim rodinným a sexuálnym životom a pod. Ale o svoju silu prichádzajú ľudia i narodením svojich potomkov – ako ženy, tak aj muži. Po narodení dieťaťa zostávajú rodičom v tele tzv. energetické diery, ktoré sa dajú „zaplniť“ šamanskou prácou skúseného šamana, rovnako ako sa „liečia“ choré miesta na tele pri šamanských liečbach.

Naopak, medzi zdroje sily sa zaraďuje napríklad neobyčajný životný štýl – tzv. putovanie a neviazanie sa na jedno miesto, stretávanie sa s blízkymi rovnako orientovanými ľuďmi, duchovné činnosti – šamanské cesty a práca so šamanskými pomôckami – s bubnom, hrkálkou a so silovými predmetmi. Zdrojom sily bolo i už spomínané „snívanie“ v spánku, či vykonávanie úloh a ciest, ktoré si človek priniesol z duchovných cvičení: Napríklad celá skupina mala za úlohu v istom období putovať k potoku, s ktorým sa ľudia stretali v detstve, nájsť jeho prameň a ústie – ústie rieky, do ktorej sa potok vlieval až do konkrétneho mora atď. Silu si navzájom znásobovali aj sebe podobné ľudské bytosti. U žien šlo väčšinou o ženy a u mužov o mužov.

Dvojník, stratená časť duše a šamanské putovanie

Zaujímavosťou v tomto druhu šamanského učenia bol tzv. dvojník. Dvojník konkrétneho človeka bol vlastne človek sám žijúci na druhej strane, v inej realite. Jeho duchovná časť, ktorá sa od neho oddelila vzhľadom na nepriaznivé podmienky, ktoré je človek často nútený žiť v tomto svete a rôznych životných situáciách. V ranom detstve je dvojník súčasťou človeka – oddeľuje sa postupne po rôznych životných „nárazoch“, traumatizujúcich zážitkoch, ťažkostiach, napríklad prísnou výchovou rodičov, nútením detí robiť činnosti, ktoré ony samy odmietajú, navštevovaním predškolských zariadení, keď s tým deti nesúhlasia a pod. Postupne s vývojom človeka sa dvojník vzdďaľuje a úlohou šamanského žiaka je nájsť svoju tzv. „celistvosť“ – priblížiť sa ku svojmu dvojníkovi, čo je, samozrejme, veľmi náročné.

Dvojník alebo tiež tzv. snová časť človeka robí a vykonáva všetko to, čo si človek nemôže dopriať, po čom túži, čo sa nesmie, nepatrí atď. Obsahuje tzv. ostrosť, ktorá sa k človeku môže vrátiť, ak sa k dvojníkovi priblíži a nechá ho, aby viedol jeho kroky a činy, tak ako to môžeme vidieť u malých detí.

Pri ochoreniach a šamanských liečbach sa šamani často stretávajú s pojmom stratená časť duše (jej návratu sa venujú aj vybrané základné semináre). Časť duše človeka z neho takzvané odchádza pri podobných udalostiach, ako som už vyššie uviedla – pri traumatizujúcich príhodách, nehodách, odopieraníach, ochoreniach, autonehodách alebo dlhodobých utrpeniach spôsobených „odklonením sa od seba samého“. Typickými opísanými príznakmi sú z psychologického pohľadu klasické príznaky depresie: smútok, nezájum o spoločenské aktivity, chradnutie, zhoršený fyzický stav a podobne.

Šamanský liečiteľ (ktorým sa mohol stať každý účastník seminára!) prinášal stratenú časť duše klientovi na šamanskej ceste v priebehu jeho liečby. Počas bubnovania putoval do iného sveta, našiel stratenú časť duše liečeného človeka, ktorá sa často ukrývala na najrôznejších miestach alebo aj v "iných svetoch". Nasledovalo „vyjednávanie“ so stratenou časťou duše, ktorej bolo treba splniť požadované podmienky, aby sa mohla pripojiť k človeku. V realite to znamenalo napríklad, že šaman odporučil klientovi kúpiť si darček, po ktorom túžil a ktorý mu nebol v detstve dopriaty, alebo vybavenie si „účtov“ s príbuznými atď. Stávali sa prípady, že bolo treba stratenú časť duše z iného sveta doslova „uniesť“ s pomocou spriaznených síl šamana, pretože bola uväznená. Liečenému človeku sa v realite uľavilo rovnako ako po iných druhoch terapie.

Celá koncepcia šamanského učenia v spoločenstve pani Maríny je postavená na tzv. putovaní so Silou, všetky uvedené body spadajú do tohto systému. Človek putujúci so Silou sa nezdráha vykonať akékoľvek potrebné skutky – činy Sily – prinesené z duchovného sveta, v konečnom dôsledku vždy prekonzultované s vedúcou osobnosťou.

Ľudia, ktorí sa zúčastnia na jednom-dvoch seminároch, majú veľmi priaznivý a pozitívny dojem z tohto učenia, najmä čo sa týka slobodnej mysle a orientácie človeka vo svete. Po niekoľkých rokoch však jedinec stratí také pre človeka bežné životné opory, ako je úplne normálny cieľ a smer ľudského života, citový vzťah k rodine a k svojmu životnému zázemiu. Postupne sa mu bežné životné hodnoty vytratia a nahradia sa silovými „čarodejnými“ zámermi ľudí putujúcich so Silou. Človek stráca vlastnú orientáciu vo svete a stáva sa absolútne závislým. Z vyhranenej blízkej šamanskej skupiny takmer nie je možné odísť – vrátiť sa; putovanie so Silou totiž nedovoľuje stratíť ani jediného z členov, ktorý už mal možnosť nahliadnuť za tzv. paralelné čiary, ktoré oddeľujú náš svet od tých ostatných...

V praxi to znamená, že najbližší členovia okolo vedúcej osobnosti urobia akýkoľvek skutok (už spomínané činy Sily) na udržanie člena: potrestanie, vyrovnanie si účtov alebo naopak zahrnutie ho tým „najlepším“. V podstate čokoľvek človek – šaman-čarodej – uskutoční po dohode s duchovným svetom (a s pani Marínou), je „nevyhnutné pre svet“ – či ide o odchod od rodiny či o činy na hrane zákona. Človek nútený sústavne sa vzdelávať a putovať ďalej a ďalej do nových „kruhov sily a poznania“ už ťažko nájde cestu späť a skutočne ju v žiadnom prípade ani nehľadá, keďže je už „niekde inde“ a „niečo viac“. Z tohto dôvodu môžem hovoriť o zázraku, že sa mne a mojej rodine podarilo vrátiť do normálneho života. (Hoci, pravdupovediac, naozaj neviem, čo od ľudí takto nasmerovaných môžem i dnes očakávať...)

Autorita, ktorá kradne tvár

Poznatky a zážitky zo šamanských ciest sa účastníci učili prenášať do každodenného života – výsledkom bolo oddeľovanie sa od reálneho sveta, od spoločnosti, rodiny, predtým blízkych ľudí a priateľov. Začali sa meniť priority – najvyššou sa stala pani Marína a jej učenie. Tej sa podarilo vytvoriť si skupinku absolútne oddaných osôb – najmä mladých žien, ktorými sa čoskoro obklopila a začala s nimi spolunažívať aj v súkromí. Svoj súkromný život opriadala tajomstvom a až keď som mala možnosť stať sa po rokoch jeho súčasťou, s hrôzou som zistila, že sa v mnohom nestotožňuje s učením, ktoré prezentuje na verejnosti a seminároch. Až vtedy som si naplno uvedomila, že osoby žijúce v jej blízkosti sú absolútne pod jej vplyvom – ne-

šťastné, bez svojej identity a bez možnosti návratu do normálnej spoločnosti. To všetko v dôsledku izolácie a prijímania informácií podávaných výhradne ňou samou.

Popri seminároch sa pani Marína venovala svojej vlastnej „liečiteľskej praxi“ – o jej úžasných výsledkoch sme počúvali dlhočizné príbehy, ale o zlyhaniach a vážnych zásahoch do psychiky, prípadne o iných negatívnych zdravotných následkoch som sa osobne dozvedela úplne náhodne od poškodených osôb. Ľudia s psychickými ujмами sa však báli verejne vystúpiť, najmä zo strachu z nadprirodzených schopností pani Maríny a následných duchovných trestov.

Zaujímavé pre mňa bolo, ako pani Marína nikdy nevezala na seba zodpovednosť za svoje počínanie a vplyv svojho učenia. Vždy operovala slovami „slobodná vôľa človeka“, „dávam len rady, je na každom, ako sa zachová“ atď. Avšak jej rady boli pre skupinu zákonom. Za jeho porušenie prichádzal trest, napríklad vo forme odlúčenia na kratší alebo dlhší čas, zosmiešňovania, ignorovania, nekomunikácie či verejného označenia dotyčného „hriešnika“ za chorého, čudného, resp. posadnutého.

Najmä pre tých, ktorí okrem spomínanej skupiny nemali žiadne iné zázemie, to boli mimoriadne kruté chvíle. S obyčajnými „smrteľníkmi“ si totiž už nemali čo povedať, „chorému“ svetu sa vyhýbali a bežné zdroje informácií (médiá a pod.) sa s výnimkou odporučených filmov a literatúry považovali za negatívne. Odlúčený človek tak musel vynaložiť značné úsilie a preukázať oddanosť a poslušnosť rôznymi činnosťami a činmi, aby sa mohol vrátiť späť (ich charakter, samozrejme, určovala pani Marína). Ľudia často trpeli pocitmi viny, strachu už len z najbežnejšej negatívnej myšlienky o fungovaní spoločenstva. Snažili sa stať novými ľuďmi bez minulosti a na základe spomínaných diel Carlosa Castanedu „vymazávali“ svoju osobnú históriu.

Noví členovia spoločenstva často bývali po určitej dobe frustrovaní zo zmeny správania pani Maríny a jej najbližších. V období, keď sa snažila získať si ich priazeň a oddanosť, bola nesmierne chápvavá a vlúdna, jej spoločníčky zahŕňali vyhladenú osobu nadmierou pozornosti a lásky, avšak po čase, keď sa už človek stal závislým a oddaným, ich spôsoby sa zmenili na kritizujúce, výchovné až diktátorské.

Členovia spoločenstva si od pani Maríny nechávali poradiť aj v najbežnejších otázkach – či sa už týkali stravovania, obliekania alebo zdravia (návštevy lekárov sa neodporúčali). Všetko sa pritom dialo na základe „slobodného rozhodovania“, čo v tejto fáze života bola už len ilúzia.

Zo seminárov si ľudia prinášali tzv. domáce zadania – prácu na doma, ktorá ich mala plne zamestnať v čase medzi jednotlivými seminármi. Väčšinou išlo o rôzne duchovné cvičenia, písanie a opakovanie rôznych textov, samozrejme, bubnovanie, ale aj o praktickú činnosť – vyrábanie rôznych predmetov (tzv. predmetov Sily). Práve na remeselnú výrobu a umenie v najširšom ponímaní sa zamerala tiež pani Marína (približne od r. 2004), a to so zámerom prenikať a ovplyvňovať spoločnosť a „vlastnou prácou“ získavať finančné prostriedky na zabezpečenie živobytia výrobcov.

Tejto téme prispôsobila aj ideologickú náplň svojich seminárov, kde svojskou formou vyučovala duchovné pozadie remesla, výtvarného, hereckého, hudobného a iného umenia. Výsledkom bol jej vysnívaný obchod s umeleckými artefaktmi. Bol pre ňu čarovným miestom, kde sa stretáva svet šamanských čarodejov so svetom obyčajných smrteľníkov. Ľudia do úmoru vo dne v noci vyrábali, strúhali, maľovali, písali, šili, vyšívali, samozrejme pod vedením pani Maríny, ktorá určila predavačov, ekonómov aj majiteľov obchodu. Majiteľov vzhľadom na ich solventné zázemie. Avšak tí utrpeli značné finančné straty kvôli dotáciám do obchodu, ktorý nebol výnosný a stál

na zle postavených zmluvách a ústnych dohodách. Tie vymyslela sama pani Marína a neskôr ich obrátne obrátila proti majiteľom, ktorí už nevládali nefunkčný obchod dotovať a držať nad hladinou.

Práve finančné pozadie skupiny bolo zarážajúce: životná úroveň pani Maríny bola nadštandardná, často cestovala aj na dlhý čas do vzdialených kútov zeme spolu so svojou novou „vyvolenkyňou“, ktorej zabezpečovala všetky požiadavky, aby si udržala jej priazeň, keďže sa stala aj jej intímnu priateľkou, čo, samozrejme, až na pár osôb nikto zo spoločenstva ani len netušil. Predstavila ju ako nagualku – vodkyňu a druhú časť svojej osoby. Od hlúčika najbližších vyžadovala doslova a do písma, aby jej a tejto priateľke slúžili, čo sa malo považovať za obrovskú poctu.

Opačne ale na tom boli oddaní a poslušní členovia spoločenstva. Tí mnoho ráz živorili bez prostriedkov v rôznych menších skupinkách v spoločných podnájdoch. Často sa v bytoch spolu so psami a mačkami delili o priestor aj malé deti. Väčšina z členov na podnet pani Maríny opustila svoje zamestnania, takže bojovali s obrovským finančným nedostatkom. Navyše tiež semináre pani Maríny, ktoré stáli na prvom mieste, bolo treba platiť, nehovoriac o každodenných výdavkoch na život. Pomáhali si menšími brigádami, pôžičkami a sústavne obťažovali svojich rodinných príslušníkov. Neskôr ich mal živiť už spomínaný obchod.

Moje rozhodnutie opustiť toto spoločenstvo, ktoré už nemalo nič spoločné so starým šamanským učením a ktoré sa podľa môjho názoru stalo akýmsi slovenským šamanským originálom, vo mne zrelo niekoľko rokov. Cesta „von“ do normálneho života však nebola vôbec jednoduchá. Bojovala som o udržanie svojej rodiny, svojich detí a partnera dlhý čas (bohužiaľ aj o udržanie vlastnej strechy nad hlavou). Pani Marína bola totiž veľkým odporcom a bojovníkom proti rodinnej forme života. Jej cieľom a zámerom bolo vytvorenie komunity a komunitného spôsobu života. V zásade bola proti vzťahu a láske muža a ženy vrátane intímneho spolunažívania (naopak, podporovala spoločenstvá žien žijúcich so ženami a mužov s mužmi ako „energeticky vyvážené“).

Medzi jej bežné rady patrilo odporúčenie rozchodu, resp. rozvodu, a to aj v prípade, ak mali partneri deti. Taktiež radila založenie domácnosti s ňou vybranými členmi spoločenstva. Malé deti sa aktívne zúčastňovali na jej programoch a rovnako ako rodičia ju považovali za najvyššiu autoritu. Pani Marína bez problému našťahovala do rodiny s deťmi cudzieho človeka, ktorého videla dva či trikrát na svojom seminári a ktorý mal údajne „do rodiny priniesť novú silu, nového ducha“.

Na stretnutia a semináre prichádzali ľudia rôzneho veku, najčastejšie však mladí vo veku 18 až 30 rokov hľadajúci si (napr. po skončení štúdií) vlastnú životnú cestu a snažiaci sa o netradičný spôsob života, často paradoxne bojujúci proti autoritám a nesúhlasiaci so zákonmi spoločnosti. Mnoho ľudí v tomto spoločenstve zakotvilo po ukončení inej závislosti, napríklad drogovej, alkoholovej a pod. Stretla som sa taktiež s mladými bojujúcimi s nepochopením vo svojich rodinách, prípadne s nemožnosťou umelecky sa realizovať či trpiacimi pocitmi osamelosti, hľadania, alebo po rôznych smutných udalostiach, ako sú ťažko ukončené citové vzťahy, úmrtia v rodine a pod.

Ďalšou skupinou v spoločenstve boli ženy v strednom a vyššom veku (40 až 50 rokov), často inteligentné a vzdelané osoby, ktoré stáli na prahu cesty nachádzania nového zmyslu života po odchode detí z rodín alebo po rozpade dlhoročných už nefungujúcich manželstiev, prípadne po odchode do dôchodku a podobne. Rovnako ako muži v strednom veku, ktorí mali pocit, že im život ušiel pomedzi prsty. Cieľovou

skupinou pani Maríny boli však ľudia dobre zabezpečení, vplyvní a solventní. V úzkom okruhu sa neraz vyjadrovala o túžbe po peniazoch, bohatstve a moci.

Zameriavala sa aj na umelcov alebo na „zaujímavých“ a zvláštnych ľudí, u ktorých bol predpoklad, že sa stanú jej nasledovníkmi. Kedykoľvek vedela usporiadať doslova hon na vytypovanú osobu, o ktorej vyhlásila, že patrí do skupiny a bola ochotná aj schopná urobiť čokoľvek, aby si získala jej pozornosť a priazeň. Ak sa jej nepodarilo doslova ujsť, hrozilo, že sa z osídel šamanky už nevykotá. Pani Marína mu našla spriaznenú dušu v spoločenstve, ktorá sa o ňu musela starať a určila dokonca aj vzťah medzi nimi – duchovná sestra, dcéra, milá, alebo dokonca súčasť niečej osoby.

Takto sa jedného dňa u nás doma objavil cudzí človek ako spriaznený druh môjho partnera, keďže mala pani Marína záujem o rozpad mojej rodiny. Toto obdobie bolo pre mňa, moje deti i partnera obzvlášť psychicky náročné a je zázrak, že sa nám podarilo zostať spolu. Moje deti a rodičia ma opakovane upozorňovali na chorý spôsob života a bez okolkov ho nazývali životom v sekte. Keďže som to vo svojom vnútri sama dobre vedela, v tomto smere som trpela doslova rozdvojením osobnosti. Cítila som, že tento spôsob života je absolútne nenormálny, chorý a pre mňa nevyhovujúci. Obaja s partnerom sme trpeli ťažkými depresiami, častými záchvatmi zúfalstva a agresivity, stavmi úzkosti a ako som sa neskôr dozvedela, podobným spôsobom trpelo mnoho členov tohto spoločenstva, samozrejme, v tajnosti a potichu. Ak niekto už skutočne prestal náročný život psychicky znášať, venovala mu pani Marína „liečivú“ návštevu, ktorá pomohla dotýčnej osobe opäť sa zmobilizovať a „ísť“ ďalej.

Na tomto mieste sa musím zamyslieť nad otázkou, ako je možné, že ľudia už po prvej návšteve šamanského seminára pociťovali túžbu prísť opäť a stali sa postupne hlboko závislými.

Prostredie v seminárnych miestnostiach bolo vždy príjemné, „čarovné“, s náznakom tajomstva. V prostriedku horel posvätný oheň, sviečka a vonná tyčinka. Ľudia sedeli bosí v kruhu v tesnej blízkosti, často sa držiavali za ruky. Zvuk šamanského bubna bol hlboký, príťažlivý a prinášal oddelenie od reality a možnosti nekonečného putovania, rovnako ako jemný zvuk šamanskej hrkálky. (Bubny a hrkálky vyrábali pre pani Marínu vybraní výrobcovia zo šamanského kruhu. Pri výrobe používali kožu zo zvierat a drevo. Často ich na seminároch spolu s inými ručne vyrobenými predmetmi a ozdobami ponúkali na predaj.)

Atmosféra v kruhu bola veľmi priateľská, otvorená čomukoľvek – pani Marína kládla dôraz na dôležitosť všetkého, takže každá veta, každé gesto alebo spadnutý suchý list zo stromu za oknom mali svoj obrovský význam. Takto ubiehali hodiny a hodiny strávené na týchto programoch. Nekonečné monológy pani Maríny a dialógy o „neuchopiteľných“ témach... Ľudia sa po bubnovaní a šamanských cestách preberali zo stavu tranzu – únavu a ospalosť striedali vyhrotené emócie, plač, výkriky či záchvaty smiechu – to všetko však bolo údajne „liečivé“.

Účastníci seminárov sa duševne odhaľovali, absolútne dôverujúc pani Maríne, ale aj jej spoločníckam, ktoré ich s láskavým úsmevom vítali a vyberali od nich poplatok za seminár. Všetky ekonomické záležitosti vrátane organizácie a komunikácie s verejnosťou zabezpečovali vybrané dievčatá. Pani Marína bola šedou eminenciou organizujúcou všetko z úzadia, na všetko mala svojich ľudí – nikdy neniesla za nič žiadnu zodpovednosť držiac pred sebou spomínaný štít: „bola to jej či jeho slobodná vôľa“.

Práve bezhraničná dôvera návštevníkov seminárov voči pani Maríne a jej učeniu, jej taktnosti, pravdivosti, láskavosti a múdrosti bola jedným z dôvodov, ktorý ma doslova prinútil hľadať cestu preč z tohto prostredia. V príkrom kontraste k tomu som však v blízkom kruhu, súkromí Maríny, kde som prežila približne dva roky, počúvala často na nič netušiacich ľudí výsmešné kritiky, urážky, dokonca i vulgarizmy. Samozrejme, boli aj pozitívne hodnotenia, ale už samo rozoberanie pováh ľudí, ktorí naivne veria „duchovnej“ osobe a „liečiteľke“ opierajúc sa o jej diskretnosť – bolo pre mňa neznesiteľné.

Ak sa počas seminára objavil skutočný kritik alebo silný jedinec, ktorý sa nebál otvorene vyjadriť svoj názor, prípadne postaviť sa proti samotnej pani Maríne, bol akceptovaný maximálne do najbližšej prestávky, keď pani Marína spolu s najvernejšími určila, či budú človeka obchádzať taktným prehladaním, ignorovaním, alebo sa s ním pustia do slovného boja. Často riešila „veci na druhej strane“, posielala ľuďom nielen silu, ale ak s nimi bola – ako to sama nazývala – „vo vojne“, posielala im aj veľmi „neprijemné veci“. Stávalo sa, že nespokojného človeka zo seminára vylúčila, resp. seminár ukončila, čím proti nemu poštvala ostatných účastníkov.

O emócie nebola na stretnutiach núdza. Životné príbehy ľudí či zážitky z „iných realít“, vyjadrovanie sa spevom, tancom sprevádzaným bubnovaním, to všetko viedlo k hlbokým zážitkom a chuti žiť na tejto ceste „poznania a pravdy“ navždy. Taktiež mystifikácia pani Maríny, viera v jej nadprirodzené schopnosti ako umenie lietať, žiť v snoch, premiestňovať sa do iných svetov a meniť sa na iné bytosti, čítanie myšlienok, „videnie“, to všetko umocňovalo túžbu a vieru v nekonečné možnosti človeka, a najmä v jeho nesmrteľnosť...

Cesta späť

Toto sú len zlomky života, ktorý som zažila v „službách“ pani liečiteľky, šamanky, filozofky a duchovnej učiteľky. Počas deviatich rokov som takmer prišla o svoj vlastný život, rodinu, o svoje skutočné prežívanie a city. S tým, čo som kedysi dávno hľadala v duchovných učeniach starých šamanských spoločenstiev, to naozaj nemalo nič spoločné.

Odchod mňa a môjho partnera zo spoločenstva prebiehal vo veľmi ťažkej atmosfére. Sprevádzala ju obrovská finančná strata súvisiaca so spomínaným obchodom s umeleckým tovarom. Rovnako ako vydieranie a vyhrážanie sa zo strany pani Maríny, ktorá mi predostierala rôzne hrôzostrašné scenáre. Jej zámerom bolo najmä zbaviť sa môjho partnera. Žiadala ma a nútila vysťahovať ho z nášho spoločného obydľia. Vyhrážala sa mojim deťom a z milej chápajúcej panej sa stala agresívna a arogantná osoba.

V tomto období mi boli mojou veľkou oporou práve moji synovia, ktorí mi vyhľadali telefonický kontakt na občianske združenie Integra – centrum prevencie v oblasti siekt v Banskej Bystrici, kde som našla pomoc a oporu. Po prečítaní všetkej dostupnej literatúry o sektách som bola šokovaná, pretože som čítala doslova o svojom vlastnom živote a o živote v šamanskom spoločenstve pani Maríny. Smutné je, že ľudia, ktorých rady sa dodnes v spoločenstve rozširujú, hľadajúci predovšetkým slobodu a utiekajúci sa z „neslobodného každodenného“ sveta, nachádzajú svoje životné šance v tejto ilúzii. Dodnes sú presvedčení o svojej výnimočnosti a nadradenosti a tí najbližší by za pani Marínu ochotne položili aj život.

Hoci – ako som už spomenula – do normálneho života sa mne aj môjmu partnerovi podarilo šťastne vrátiť, samozrejme, nezostalo to bez následkov. Doteraz sa často pristihnem pri chorom – šamanskom – rozoberaní každej nepodstatnej maličkosti a pod. Podporila nás rodina, starí dobrí priatelia a pani z Integry – odborníčka na problematiku siekt a zhubných kultov. Pomohlo mi i to, že som sa dozvedela o osudoch podobných tomu nášmu. O tom, že nie vždy sa ľuďom podarí vrátiť bez ujmy a bez toho, aby neupadli do ďalšej závislosti či iného zhubného spoločenstva.

Prvé mesiace boli najťažšie. Museli sme sa učiť normálnemu ľudskému spolunažívaniu, komunikácii bez šamanského slovníka. Boli sme osamelí, vyradení zo spoločnosti... Najviac nám pomohlo to, že máme s partnerom moje dve staršie deti z prvého manželstva a dve malé deti z nášho vzťahu, ktorý sa nám podarilo ako najväčšiu cennosť zachrániť. Obaja sme verili, že hoci toto hrozné životné obdobie na nás určite zanechá následky, dokážeme prežiť bez väčšej psychickej ujmy, čo sa niektorým bývalým členom šamanského spoločenstva nepodarilo. Po dlhšom čase sa nám darí zaradiť sa do každodenného života, práce. Žijeme naozaj šťastne, hoci občas sa obzrieme za „nočnou morou“, ktorou bol pre nás šamanizmus v tej forme, v akej sme ho zažili my.

Poznámka:

Autorka je klientkou o. z. Integra – Centrum prevencie v oblasti siekt. Jej meno, ako i meno ústrednej postavy tohto príbehu – pani Maríny je zmenené, pretože si želá ostať v anonymite.